

Kategori: Pasientbehandling/Smittevern	Gyldig fra/til:05.12.2023/05.12.2026
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 6.01
Godkjenner: Dorthea Hagen Oma	Retningslinje
Dok. ansvarlig: Smittevern, Seksjon for pasientsikkerhet	Dok.id: D70100

Innholdsfortegnelse

1. Prosedyra sitt formål	1
2. Kvifor regelmessig testing (screening) av innlagte pasientar	1
3. Definerte risiko-avdelinger i Helse Bergen	1
4. Gjeldande screening-algoritme for risiko-avdelinger i Helse Bergen.....	2
5. Praktisk prøvetaking	3
6. Informasjonsskriv til pasientane i samband med prøvetaking	3
7. Handtering av pasient ved positiv prøve	3
8. Referansar.....	3
9. Endringar sidan siste versjon	3

1. Prosedyra sitt formål

Denne prosedyra gjev ei oversikt over Helse Bergen sine gjeldande rutiner for regelmessig prøvetaking (screening) av inneliggande pasientar med tanke på bærarskap av MRSA, VRE og ESBL-haldige bakteriar:

- Vankomycinresistente enterokokkar (VRE)
- ESBL_{CARBA} (karbapenemaseproduserande, Gram-negative stavbakteriar)
- ESBL_A (ESBL-A haldige, Gram-negative stavbakteriar)
- MRSA (meticillin-resistente gule stafylokokkar)

Pasientar som kjem direkte overflytta frå helseinstitusjon i utlandet skal alltid testast og isolerast i påvente av svar og er såleis ikkje omtalt i denne prosedyra, sjå eiga retningslinje som heiter [Pasienter som har vært innlagt på sykehus i utlandet; screening for MRSA, ESBL, VRE](#)

2. Kvifor regelmessig testing (screening) av innlagte pasientar

Målsetjinga med eit system for regelmessig testing av innlagte pasientar er å hindra spreieing av resistente mikrobar og forebygga utbrudd i sjukehus. Dette gjeld først og fremst i spesialavdeling/eining der risikoen for infeksjonar er høg og konsekvensane av utbrudd kan vera store. Det finst ulike test-strategiar for å kartlegge førekomst av resistente mikrobar i einingane:

- Innkost-screening: Prøvetaking av pasient ved innlegging i sjukehus/avdeling.
- Overvåkings-screening: Regelmessig prøvetaking av alle inneliggande pasientar på faste dagar og/eller med faste intervall.

3. Definerte risiko-avdelinger i Helse Bergen

[Folkehelseinstituttet tilrår screening-prøve](#) av pasient ved innlegging i avdeling/eining som etter lokal vurdering blir karakterisert som avdeling med særleg mottakelege pasientar og/eller stor risiko for

spreiing (til dømes brannskadeavdeling, intensivavdeling, hematologisk avdeling, nyfødttintensiv). Følgjande einingar er definerte som risiko-einingar i Helse Bergen:

- Kirurgisk klinikk, Brannskadeavsnittet (BSA)
- Kirurgisk serviceklinikk (KSK), Intensivmedisinsk seksjon
- Barne- og ungdomsklinikken (BUK), Nyfødttintensiv
- Medisinsk klinikk, Seksjon for Infeksjonssjukdommar
Medisinsk Overvakingseining (MOE) – post 6
- Medisinsk klinikk, Hematologisk seksjon (medisin post 5 nord)
- Medisinsk klinikk, Dialyseininga (medisin post 2)
- Voss sjukehus, Dialyseavdelinga

Medisinsk klinikk, Seksjon for infeksjonssjukdommar (medisin post 5 vest) og Ortopedisk klinikk, Ortopedisk infeksjon (OT infeksjon) er framleis definerte som potensielle risiko-avdelinger med tanke på VRE (eigen erfaring frå tidlegare VRE-utbrudd i Helse Bergen).

4. Gjeldande screening-algoritme for risiko-avdelinger i Helse Bergen

Avdeling	VRE screeningrutine	Isolering av VRE-positive pasientar	Oppstart
Medisin 5 vest	Screeningprøve av alle innleggjande pasientar x 4/år *	Ja	2011
OT infeksjon	Screeningprøve av alle innleggjande pasientar x 4/år *	Ja	2018
Avdeling	VRE + ESBL screeningrutine	Isolering av VRE/ESBL-positive pasientar	Oppstart
Medisin post 6 (MOE)	Screeningprøve av alle pasientar ved innleggelse	Avhengig av risikovurdering	2018
Medisin 5 nord	Screeningprøve av alle pasientar ved innleggelse	Ja	2018
KSK intensiv	Screeningprøve av alle pasientar ved innleggelse	Ja	2015
Haukeland sjukehus, Medisin post 2	Screeningprøve kvar 3. måned av alle dialysepasientar som står på venteliste til transplantasjon (Rikshospitalet) **	Avhengig av risikovurdering	2015
Voss sjukehus, Dialyseavdelinga	Screeningprøve av alle nyregistrerte dialysepasientar + alle dialysepasientar kvar 3. måned **	Avhengig av risikovurdering	2015
BSA	Screeningprøve av alle pasientar ved innleggelse (inkludert MRSA)	Ja	2016
Nyfødt intensiv	Screeningprøve av alle innleggjande barn x1/veke (inkludert MRSA)	Ja	2019

*I tillegg smittesporing rundt tilfeldig oppdaga funn

** Pasientar frå land utanfor Norden som kjem for gjestodialyse er i jamnleg kontakt med helsetenesta i heimlandet sitt og skal derfor screenast for MRSA, VRE og ESBL.

5. Praktisk prøvetaking

MRSA, vaksne: Nase, hals, perineum

MRSA, nyfødt intensiv: Nase, perineum, navlestump (ikkje hals-prøve av barn på nyfødt intensiv)

ESBL og VRE: Rektalpenselprøve

Sjå også [Analyseoversikten.no](https://www.analyseoversikten.no)

6. Informasjonsskriv til pasientane i samband med prøvetaking

Prøvetaking er anbefalt men like fullt frivillig.

[Informasjonsskriv, prøvetaking av barn](#)

[Informasjonsskriv, prøvetaking av vaksne](#)

[Prøvetaking MRSA, VRE og ESBL - informasjon på fleire språk](#)

7. Handtering av pasient ved positiv prøve

Ved positivt funn av antibiotikaresistent bakterie hos pasient som inngår i regelmessig testing skal vedkommande handterast etter sjukehuset sine gjeldande retningslinjer for pasientar med berarskap av MRSA, VRE og ESBL (sjå punkt 8).

Ta kontakt med smittevernpersonell for råd og veiledning.

8. Referansar

Interne

[1.2.9.8-06 Utbruddshandtering](#)

[1.2.9.10-01 ESBL - smitteverntiltak i sykehus](#)

[1.2.9.10-08 VRE og LRE - smitteverntiltak i sjukehus](#)

[02.1.2.9.10-04 MRSA - smitteverntiltak og testing](#)

Eksterne

[2.12.1.2 ESBL holdige gramnegative stavbakterier - veileder for helsepersonell](#)

[3.2.9.1.6.12 Folkhälsomyndigheten Sverige Screening för antibiotikaresistenta bakterier](#)

[3.2.9.1.6.13 ECDC Systematic review of the effectiveness of infection control measures to prevent the transmission of extended-spectrum beta-lactamase-producing Enterobacteriaceae through cross-border transfer of patients](#)

[3.2.9.1.6.14 Public Health England Framework of actions to contain carbapenemase-producing Enterobacterales](#)

[3.2.9.1.6.15 FHI Antibiotikaresistens](#)

9. Endringar sidan siste versjon

27.04.23: Lagt til navlestump som prøvelokalisasjon for MRSA-testing ved nyfødt intensiv.